

Kurs tłumaczenia literackiego z języka angielskiego dla początkujących ON-LINE

Kuchnia przekładu, czyli jak upichcić dobrą książkę

KTŁAO → 12 – 13 kwietnia 2025 i 10 – 11 maja 2025 (2 weekendy)

(28 godzin lekcyjnych / 21 godzin zegarowych)

Studium PTWK zaprasza wszystkich zainteresowanych na kolejny **2-weekendowy Kurs tłumaczenia literackiego z języka angielskiego dla początkujących ON-LINE**.

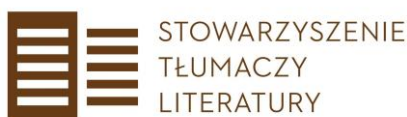
Kurs przeznaczony jest dla początkujących tłumaczy, absolwentów i studentów filologii obcych oraz wszystkich osób chcących spróbować sił jako tłumacze literatury. Wiedzę, którą prześlemy, można wykorzystać podczas tłumaczenia z każdego języka obcego na polski, ale uczestnicy powinni znać angielski w stopniu umożliwiającym śledzenie omawianych przykładów i wykonywanie ćwiczeń.

Kurs składa się z 9 modułów i obejmuje takie zagadnienia, jak: techniki tłumaczeniowe, radzenie sobie z pułapkami oryginału, dostosowanie tekstu do polskich norm, zasady współpracy z wydawnictwami (umowa), współpraca z redaktorem, autoredakcja, wyzwania związane z tłumaczeniem fikcji literackiej oraz literatury faktu, naukowej i popularnonaukowej.

Podczas drugiej, warsztatowej części kursu uczestnicy będą mieli możliwość praktycznego zastosowania wcześniej zdobytej wiedzy poprzez samodzielne wykonanie przekładów różnego typu tekstów literackich. Na dwa tygodnie przed rozpoczęciem każdego weekendu uczestnicy otrzymują ćwiczenia (praca domowa), które muszą przetłumaczyć i przesłać je wcześniej wykładowcom do sprawdzenia. Tłumaczenia te zostaną dokładnie przeanalizowane pod kierunkiem wykładowców i skonfrontowane z różnymi wersjami wykonanymi przez słuchaczy. Zajęcia będą także okazją do pogłębienia i uzupełnienia wiadomości przekazanej w czasie pierwszej części.

Wiedza zostanie przekazana przez praktyków, poparta własnymi przykładami, omówiona w czasie dyskusji, wykorzystana w trakcie ćwiczeń oraz samodzielnie wykonanych przekładów krótkich tekstów z różnych dziedzin.

Kurs pod patronatem Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury.

Dzień pierwszy – 12 kwietnia 2025 (sobota)

I. Przybornik tłumacza, czyli kaloryczna pigułka na początek – *Jakub Jedliński*

1. Kilka słów o teorii przekładu

- Czym jest przekład i jaki jest jego cel?
- Ekwiwalencja funkcjonalna i formalna – co ogranicza tłumacza?
- Przekład jako interpretacja – konsekwencje.
- Idea „nowego czytelnika” i jej konsekwencje dla tłumacza i wydawcy.

2. Tłumaczenie w procesie

- Wielość przekładów – dlaczego powstają nowe tłumaczenia?
- (Nie)widoczność tłumacza.
- Standardy współpracy z tłumaczem.

3. Od oryginału do poprawnie napisanego tekstu polskiego

- „Przybarnik tłumacza” - autoredakcja.
- Czego „nie wolno” tłumaczowi – rodzaje błędów tłumaczeniowych.
- Kalki i fałszywi przyjaciele tłumacza.
- Zapis i odmiana nazw, imion i nazwisk obcych.
- Szyk i gramatyka języka oryginału a przekład.

4. Ślady tłumacza

- Różnice kulturowe i związane z nią problemy.
- Różnice między językami i ich konsekwencje dla przekładu.
- Przypisy od tłumacz.

II. Autoredakcja i redakcja przekładu, czyli jak zrobić z żaby królewicza:

prezentacje, ćwiczenie, dyskusje wokół przykładów – *Dorota Konowrocka-Sawa*

1. „To do sprawdzenia” i „Tłumacz nie ma błędnego pojęcia”.

- Komentarze redakcyjne tłumacza do samego siebie na przykładzie opowiadania Craiga Fergusona *Rodzinny interes* i innych tekstów.
- Komentarze tłumacza do redakcji w pierwotnym tekście przekładu: zaproszenie do współpracy i narzędzie unikania nieporozumień, na przykładach z różnych tekstów.

2. Przeobrażenia tekstu przekładu.

- Najczęstsze zabiegi autoredakcyjne.
- Autoredakcja tekstu własnego przekładu na przykładzie opowiadań z tomu *Histeryczki* Roxane Gay.
- Zmiany brzmienia przekładu wskutek współpracy tłumacza i redaktora na przykładzie fragmentów opowiadania *Rodzinny interes*.

3. Przekład jako efekt dialogu.

- Trzecia droga: owocna współpraca z redakcją inspirującą powstanie nowych rozwiązań na przykładzie fragmentów powieści historycznych Kate Quinn, *Wąż i perła* oraz *Lew i róża*.
- Obrona przekładu: Poradnia PWN i inne elementy arsenału tłumacza, na przykładach.

Dzień drugi – 13 kwietnia 2025 (niedziela)

I. „Przeszłość to obca kraina”.

Jak nie zgubić się na kartach tekstów historycznych? – *Jakub Jedliński*

1. Rodzaje tłumaczeń historycznych i ich specyfika.

- Źródła z epoki.
- Opracowania naukowe i popularnonaukowe.
- Powieść historyczna.

2. By przeszłość przemówiła.

- Literackość tekstu historycznego.
- Archaizować, czy nie archaizować? – oto jest pytanie.
- Anachronizmy – czyli to, czego należy się wystrzegać.
- Słownictwo specjalistyczne, skąd czerpać i jak stosować.

3. Warsztat tłumacza-historyka.

- Obejrzyj zanim opiszesz – o wykorzystywaniu materiału ikonograficznego podczas tłumaczenia.
- Gdzie leży Aix-la-Chapelle, kim był Frederick Guillaume, a czym Rosetta Stone?
- Gdzie i jak szukać informacji? – źródła wiedzy.
- Zapis formalny obcy i polski: daty, tytuły dzieł, nazwy godności i urzędów.
- Co zrobić, gdy autor się myli?
- Cytaty z opracowań i źródeł – co robić?
- Przypisy bibliograficzne i bibliografia.

II. Mam przekład i co dalej? – czyli prawne i praktyczne aspekty współpracy tłumacza z wydawnictwem – *Rafał Lisowski*

1. Chcę zacząć tłumaczyć książki.

- Jak wyglądają początki w zawodzie?
- Jak nawiązać kontakt z wydawnictwem?

2. Etapy procesu wydawniczego z perspektywy tłumacza.

- Co się dzieje po odesłaniu przekładu do redakcji?
- Na co tłumacz ma wpływ zanim przekład trafi do druku?

3. Prawa autorskie, prawa tłumacza – czyli jak dbać o swoje?

- Tłumacz jako twórca utworu: prawa autorskie tłumacza – znaczenie praktyczne.
- Jak powinna być skonstruowana umowa na przekład, o czym warto pamiętać i jak egzekwować jej zapisy?
- Co to jest umowa modelowa i czy warto z niej korzystać?

III. Czytadła i arcydzieła – strategie tłumaczenia beletrystyki – *Rafał Lisowski*

1. Dlaczego tak? – tłumacz beletrystyki między autorem a czytelnikiem

- Specyfika tekstu literackiego, a strategie tłumaczeniowe – jak oddać intencje autora oryginału i oddziaływać na czytelników?

- Czy powieść młodzieżową albo kryminał tłumaczymy inaczej niż literaturę „z górnej półki”?
- Jak kreujemy własną rzeczywistość językową?
- Ile mamy swobody i po czym to poznać?

2. Ucho przy chodniku – żeby mowa potoczna była potoczna

- Język potoczny i młodzieżowy w tłumaczeniu współczesnej literatury.
- Co robić, żeby młodzież mówiła jak młodzież, a przekleństwa brzmiały soczyście?
- Jak przybajerzyć, żeby nie przebajerzyć?

Dzień trzeci – 10 maja 2025 (sobota)

I. Przekład powieści historycznych (warsztat) – *Jakub Jedliński*

1. Praktyczne wykorzystanie wiedzy zdobytej w czasie pierwszej części, a przede wszystkim takich zagadnień jak:

- wybór tonu narracji,
- charakterystyka postaci poprzez język dialogów;
- fikcyjne imiona i nazwy znaczące;
- historyczne nazwiska i nazwy, anachronizmy;
- realia epoki i język specjalistyczny;
- nawiązania intertekstualne i cytaty;
- przypisy od tłumacza;
- praktyczne wykorzystanie technik translatorskich.

II. Translatorium – nie całkiem poważne, choć bardzo praktyczne i przydatne warsztaty z tekstami literackimi – *Dorota Konowrocka-Sawa*

1. Praca nad zadanymi przekładami testów literackich.

2. Wykorzystanie wiedzy zdobytej w pierwszej części:

- humor i lekkie pióro (na przykładzie prozy współczesnej i retrokryminałów z międzywojnia);
- ballady ludowe, piosenki i rymy częstochowskie w prozie, czyli uwolnij wewnętrzznego grafomana;
- erotyka z przymrużeniem oka, czyli tak daleko od klasyki, jak tylko się da.

Dzień czwarty – 11 maja 2025 (niedziela)

I. Przekład literatury faktu, popularnonaukowej i naukowej na przykładzie tekstów historycznych – *Jakub Jedliński*

- wybór tonu narracji,
- styl autora a styl przekładu;
- historyczne nazwiska i nazwy, anachronizmy;
- zapis dat, tytułów; jednostek miary;
- pomyłki i nieścisłości oryginału;
- słownictwo naukowe i język specjalistyczny;
- przypisy od tłumacza;
- praktyczne wykorzystanie technik translatorskich.

II. Translatorium – praktyczne warsztaty z tekstami literackimi – *Rafał Lisowski*

1. Praca nad zadanymi przekładami o różnym stopniu literackości.

2. Wykorzystanie wiedzy zdobytej w pierwszej części:

- dobór stylu
- dopasowanie tekstu do specyfiki języka polskiego
- stopień ingerencji w tekst
- stopień konsekwencji w zastosowaniu środków stylistycznych
- potoczność i płynność

Zajęcia prowadzą:

JAKUB JEDLIŃSKI – tłumacz literacki z języków francuskiego i angielskiego, przełożył około pięćdziesięciu tytułów. W latach 2012–2016 prowadził translatorium dla studentów Uniwersytetu Łódzkiego. Od 2018 roku współprowadzi kursy *Okiem redaktora, okiem tłumacza* oraz *Kuchnia przekładu, czyli jak upichcić dobrą książkę. Kurs tłumaczenia literackiego* w Polskim Towarzystwie Wydawców Książek. W latach 2017–2021 członek zarządu Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury, a w latach 2019–2021 przewodniczący kapituły nagrody Lew Hieronima. Finalista Nagrody im. Ryszarda Kapuścińskiego (przekład książki Petera Hesslera, *Przez drogi i bezdroża. Podróż po nowych Chinach*, Czarne 2013). Poza literaturą współczesną tłumaczy również francuskie

teksty historyczne, ma na swoim koncie siedemnastowieczne listy, pamiętnik z XVIII wieku i niepublikowaną wcześniej książkę z przełomu XIX i XX wieku. Od 2018 roku współprowadzi kursy „Okiełm redaktora, okiełm tłumacza” oraz „Kuchnia przekładu, czyli jak upichcić dobrą książkę. Kurs tłumaczenia literackiego z języka angielskiego” w Polskim Towarzystwie Wydawców Książek.

DOROTA KONOWROCKA-SAWA – ekonomistka, dziennikarka z przypadku, tłumaczka z wyboru i zamiłowania, autorka około 70 przekładów. Brak wykształcenia humanistycznego nadrabia dziennikarską docieklivością, matematyczną precyzją i lekkością pióra. Zaczynała od literatury faktu (m.in. Jon Krakauer i Sebastian Junger) i publicystyki (John Holt), tłumaczyła literaturę młodzieżową, fantasy, powieści obyczajowe i historyczne, reportaże historyczne, esej futurologiczny i feministyczne opowiadania, retrokryminały i literacką klasykę, dziś chętnie wraca do literatury faktu i zabarwionej humorem prozy. Za przekład książki *Superinteligencja* Nicka Bostroma na temat perspektyw rozwoju sztucznej inteligencji otrzymała wyróżnienie w konkursie o Nagrodę im. Jerzego i Hanny Kuryłowiczów (edycja 2015/2016). Przewodnicząca oddziału wschodniego Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury. Inicjatorka Stołu Widzialnego Tłumacza: cyklicznych spotkań praktyków przekładów omawiających wybrane rozwiązania translatorskie. Moderatorka rozmów i debat o przekładzie. Od kilku lat współprowadzi w Polskim Towarzystwie Wydawców Książek *kurs tłumaczenia literackiego z języka angielskiego dla początkujących / Kuchnia przekładu, czyli jak upichcić dobrą książkę*.

RAFAŁ LISOWSKI – tłumacz literacki z języka angielskiego. Absolwent Instytutu Anglistyki UW. Od kilkunastu lat tłumaczy literaturę piękną, literaturę faktu, kryminały, poradniki, scenariusze oraz książki dla dzieci i młodzieży. Ma na koncie ponad 50 wydanych przekładów literackich. Autor około sześćdziesięciu przekładów, między innymi Kurta Vonneguta, Trumana Capotego, Stephena Kinga i Brandona Mulla. Laureat nagrody dla Książki Roku "Magazynu Literackiego KSIĄŻKI" za *Listy* Kurta Vonneguta. Od 2018 roku członek kapituły nagrody Lew Hieronima. Od 2018 roku współprowadzi kursy *Okiełm redaktora, okiełm tłumacza* oraz *Kuchnia przekładu, czyli jak upichcić dobrą książkę. Kurs tłumaczenia literackiego* w Polskim Towarzystwie Wydawców Książek. Autor m.in. komentarza do umowy modelowej STL. Delegat Stowarzyszenia w CEATL, gdzie wchodzi w skład grupy zajmującej się prawami autorskimi. W latach 2016-2018 członek kapituły nagrody Lew Hieronima. W latach 2017-2020 pełnił w zarządzie STL funkcję skarbnika. Obecnie prezes Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury. Uważa, że literatura wysoka wymaga przekładu doskonałego, a literatura popularna – jeszcze lepszego, bo to ona trafia do szerokiego odbiorcy.

KTLAO → 12 – 13 kwietnia 2025 i 10 – 11 maja 2025 (2 weekendy)

Zajęcia (z przerwami):

I weekend

sobota i niedziela, godz. 09:00 – 16:15

II weekend

sobota i niedziela, godz. 09:00 – 14:30

Wykłady i ćwiczenia prowadzone są w grupach max. 15 osobowych.

Aby uczestniczyć w szkoleniu należy w swojej, domyślnie ustawionej przeglądarce (np. Chrome) pobrać darmową aplikację TEAMS. Nie ma potrzeby zakładania konta oraz instalowania jakichkolwiek programów. Wystarczy posiadać urządzenie (komputer, laptop) z w miarę stabilnym dostępem do internetu, a następnie kliknąć na link podany w zaproszeniach na poszczególne zajęcia.

W komputerach stacjonarnych przydatne są kamery i słuchawki.

Zgodnie z ustawą Ministra Oświaty przed zajęciami obowiązkowe jest uczestnictwo w sesji próbnej z wykładowcami. Odbывается ona o godz. 20:00 i trwa około 30 minut. W czasie tego spotkania sprawdzona zostanie jakość połączenia, a wykładowcy poznają się z uczestnikami i prześlą informacje dotyczące przebiegu swoich zajęć.

Koszt kursu:

1080,00 złotych brutto (zwolnione z podatku VAT).

- Przy zgłoszeniu minimum

3 osób z danej firmy – 1030,00 złotych brutto od osoby.

- Dla członków PTWK mających opłacone składki członkowskie (10 % zniżki) – **972,00 złotych brutto od osoby.**

- Dla członków STL mających opłacone składki członkowskie – **1000,00 złotych brutto od osoby.**

Koszt obejmuje: udział w szkoleniu, materiały szkoleniowe, zaświadczenie ukończenia kursu.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto PTWK:

38 1160 2202 0000 0000 5515 5678

dopiskiem *Opłata za KTLAO/4-5/2025*

Zgłoszenia przyjmujemy na załączonym formularzu do

24 marca 2025

lub do wcześniejszego wyczerpania miejsc.

=====
Podpisany osobiście SKAN formularza **KTLAO** należy
przesłać na adres ptwk@ptwk.pl

Formularz do pobrania:

[KTLAO – Formularz zgłoszenia \(kwiecień 2025\)](#)

UWAGA

W przypadku zbyt małej liczby zgłoszonych uczestników organizator zastrzega sobie prawo odwołania kursu, ale nie później niż 7 dni przed rozpoczęciem zajęć.

Bliższe informacje można uzyskać pod podanym poniżej numerem telefonu.

Maria Kuisz

Organizatorka kursu KTLAO

kom. 606 75 75 29